

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Formulare instrumento[rum]

Köln, 28. Januar 1502

Pro peregrinari vole[n]tib[us]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70749)

Folium XCIII.

Uniuersis rē. Cupientes igitur vt parrochialis ecclesia. **N**. que in ho-
nozem sancti. n. fundata existit in suis structuris z edificijs debitis
reparetur conseruetur z manuteneatur ac libris calicibus luminari-
bus z alijs ornamentis ecclesiasticis pro diuino cultu magis decenter mu-
niatur z a christifidelibus iugiter veneret q̄ gruis quoq̄ frequentet ho-
noribus z vt xp̄i fideles eo libentius causa deuotōis p̄fluant ad eādem et
ad reparatōem p̄seruatōem manutentōem z munitōem h̄mōi prompti-
porrigāt manus adiutrices q̄ ex hoc dono celestis gratie vterius conspes-
cerint se resectos pro pre dilecti nobis in xp̄o. n. dicte diocef. porrectis no-
bis humilib⁹ supplicatōib⁹ indinati omnibus z singulis christifidelib⁹ pre-
fatis vere penitentib⁹ z p̄fessis vtriusq̄ sexus qui ecclesia p̄fatam in eius-
dem beati. n. tertia post festū resurrectōis dñi nostri iesu xp̄i z tertia etiā feri-
arū post penthecostes. ac natiuitatē beate Marie virginis z ipsius ecclesie
dedicatōn. festiuitatum dieb⁹ a primis vesp̄is vsq̄ ad sc̄das vesp̄as in-
clusiue deuote visitauerint annuatim z ad p̄missa manus porrexerint ad-
iutrices pro singulis dieb⁹ festiuitatum eādem q̄bus id fecerint de om-
nipotentis dei misericordia rē.

¶ Pro paupere detento in manib⁹ infidelium

Uniuersis rē. Deum placare rē. Dum igitur sicut fidei dignorum re-
latōe z testimonio percipimus. Dilectus nobis in christo. **N**. per
infideles sarracenos christiane fidei inimicos z christianorum perfē-
dos p̄secutores captus z abductus ac captiuus z diutius detentus fu-
erit prout adhuc in regno. n. detinetur de p̄senti z nō possit obstare eius
paupertate z inopia aliquo modo se redimere nec a manib⁹ ip̄oz infidelium
sacramentoz liberari nisi christifidelium subsidio adiuuetur cum p̄ eosdem
sarracenos fuerit z sit omni substātia bonoz temporalium spoliatus. Id-
circo ne p̄fatus. n. ob paupertatem z inopiam h̄mōi sic captiuus in sue ani-
me periculum ibidem p̄petuo remaneat z forsā quod absit propter cru-
ciam z passiones que sibi p̄ infideles p̄dictos sepius infligunt fidem
catholicam z sacrum p̄ eum susceptum baptismā abnegare compellatur
Vos omnes z singulos tenore p̄sentium requirimus z hortamur in dño
vobis in vestrozum remissionem peccaminū iniungentes. Cum dilectus
similiter nobis in christo filius. n. ad vos cum p̄sentibus nostris litteris
venerit elemosynas petitur⁹ eidē. n. pro redemptōe z liberatōe h̄mōi. n.
gr̄a charitatis subsidia elargiri studeatis vt p̄ hec z alia pietatis opa q̄
inspirate dño feceritis possitis ad eterna felicitatis gaudia puenire Nos
autē de omnipotentis dei misericordia z beatorū Petri z Pauli apostolorū
eius autoritate p̄sili ac de ipsius sancti. **N**. meritis z etiam p̄cibus confi-
dentes omnibus z singulis vere penitentibus z cōfessis qui de bonis a
deo sibi collatis pias elemosynas. n. predicto pro redemptōe z liberatōe
dicti. n. captiui vt p̄fertur dederint. z manus porrexerint adiutrices q̄
sc̄iens id fecerint centum dies de iniunctis eis penitentijs misericorditer in
domino relaxamus. p̄sentibus post biennū minime valituris **I**n quoz
omnium z singulorum rē.

¶ Pro peregrinari volentib⁹.

De indulgentia

Quoniam itaque sicut fidei dignorum relatione percepimus dilectus nobis in
xpo. n. paup. n. dioc. n. magna deuotione cupiat sacrum sepulcrum dñici.
Et quedam alia loca sacra ultramarina peregre visitare et non habeat unde
de ad loca huiusmodi et redire possit nisi pijs fidelium elemosinis adiuuetur et
succurratur eidem. Nunc est quod nos vniuersitate vestram et cuiuslibet vestrum requi-
situs et hortamur in domino quatenus prefatum. A. pauperem ad vos ad-
mittere elemosinas petiturus etc.

¶ Pro ponte

Uniuersis etc. Quonia[m] ut ait ap[osto]lus etc. Quia itaque sicut accepimus in
loco passus. n. dioc. n. consuevit esse quidam pons magnus et nota-
bilis super quo quadrigae equi gentes et animalia transire solebant quod propter
guerras turbines quibus partes ille diutius afflicte fuerunt et aquarum tam riparum
re predictis quam maris prodeuntium inundationes non modicum disruptus et in tota
tem ruinam collapsus est ob cuius pontis defectum quam plurimum personarum et bestiarum
in eadem riparia mors secuta est. et nisi prouideat super hoc alie submergit
ut verisimiliter presumit poterunt in futurum. Hos igitur cupientes ut pons ipse qui
ut accepimus absque christifidelium suffragiis reparari manuteneri et seruari
quomodo non potest reparari manuteneatur etc.

¶ Alia pro paupere

Guilielmus etc. Uniuersis etc. obsequium etc. Cum itaque sicut accepimus
N. hanc exhibitor eiusque vxor et liberi omnibus facultatibus res
busque et bonis suis temporalibus quibus olim prope abudabant anno priorum
meo preterito ignis incendio faciente fortuna peracti fuerunt ut non haberes unde
valeat sustentari et se alere possent per diuersas partes orbis incedendo medicas
re cogant et christifidelium suffragia merito sunt eis plurimum oportuna. Hos igitur
cur eidem. n. et eius vxori et liberis tanta pereat egestate paterno participes
affectu ac necessitati eorumdem subuenire cupientes vniuersitates vestras
in domino hortamur etc. In quorum omnium etc.

¶ Pro oratorijs alicuius ordinis fundandis et litterarum studio manutenendo

Imensa dei omnipotentis misericordia homini quem ad suam creauit im-
pugnabilem lapsum parentis suorumque late criminum deformato innumera
vincula dirumpere veniamque promereri et creatori suo recedentiari posset inter
que sunt fundata oratoria in quibus sub suaui premeditationis iugovenere
altissimis litterarum scientia que suos illustrat possessores acquiruntur virtuosi pal-
mites extirpatis spinis et tribulis extenduntur sacrasque religio propagat.
Cum nos attendentes quod si populus israeliticus qui sub umbra legis oraturus
ad locum quem dominus elegerat frequenter accedebat et ibidem donaria plu-
rima offerebat. quanto magis populus christianus cui apparuit benignitas et
humanitas saluatoris tenet oratoria in quibus ad nostrorum delendum crimi-
num corruptelam christus immolatur progruis honoribus frequenter et offerre
munera cum omni puritate quanto certiora sunt experientie rerum quam enigmata
figurarum cunctos christifideles ad huiusmodi pia opera exercenda conuocamus.
eisque indulgentiarum muneribus unquamur. ut exinde scientie pacem et aiam